

Asia: VN/24520/2023

Uuden vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentaminen

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan organisaatio

Järjestö

2. Pidätkö hallituksen esitysluonnoksen 3 luvussa kerrottuja tavoitteita kannatettavina?

ei

Voit halutessasi esittää huomioita:

Vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen ja erityispalveluiden saatavuuden turvaaminen ovat kannatettavia, mutta ehdotuksessa ei ole otettu riittävästi huomioon YK:n vammaisten ihmisten oikeuksien sopimuksen periaatteita. Perhehoitoliiton huolena on, että yhdenvertainen pääsy vammaispalveluiden piiriin ei toteudu sosiaalihuollon yleislain korostuessa.

3. Päästäänkö esitetyillä muutosehdotuksilla esityksen tavoitteisiin?

ei

Voit halutessasi esittää huomioita:

-

4. Ovatko ensisijaisen lainsäädännön mukaisten palvelujen ensisijaisuutta korostavat säännökset mielestänne kannatettavia? (Vammaispalvelulain 2 §)

ei

Voit halutessasi esittää huomioita tai lisätä muutosehdotuksen:

Yleislainsäädäntö korostuu esitysluonnoksessa. Tämä voi toteutuessaan vaarantaa vammaisten ihmisten oikeutta saada hänelle kuuluvia palveluita ja rajata vammaispalveluiden piiriin pääsyä. Perhehoitoliitto yhtyy Tukiliiton vastaukseen kysymyksessä.

5. Onko elämänvaiheessa tavanomaisesta poikkeavaa tarvetta koskeva säännösehdotus mielestänne kannatettava? (Vammaispalvelulain 2 §)

ei

Voit halutessasi esittää huomioita tai lisätä muutosehdotuksen:

Perhehoitoliitto näkee käsitteet tavanomainen ja tavanomaisesta poikkeava tulkinnanvaraisina, mikä vaikeuttaa soveltamista ja palvelutarpeen arviointia. Käsitteet eivät ole yksiselitteisiä, joka johtaa eri tulkintoihin ja määrittelyihin.

6. Onko asiakkaan edun ja maksuttomuuden suhdetta koskeva tarkennus mielestänne kannatettava? (Sosiaalihuoltolain 4 §)

ei

Voit halutessasi esittää huomioita tai lisätä muutosehdotuksen:

Vammasta johtuva palveluiden tarve on pitkäaikaista ja usein jopa elämän mittaista. Vammaisilla henkilöillä on vähäisemmät edellytykset turvata taloudellista tilannettaan vammansa vuoksi kuin vammattomilla. Tästä syystä palveluiden maksuttomuus on otettava huomioon.

7. Onko asiakasmaksulain säännöksiä täydentävä niin sanottu suojasäännös mielestänne kannatettava? (Vammaispalvelulain 2 §:n 4 ja 5 momentti)

ei

Voit halutessasi esittää huomioita tai lisätä muutosehdotuksen:

-

8. Voit halutessasi esittää muita huomioita esityksestä:

Etsityksessä korostetaan voimakkaasti yleislainsäädännön ensisijaisuutta, mikä voisi vaikeuttaa vammaispalveluiden saantia ja pääsyä niiden pariin. Perhehoitoliitto on erityisen huolissaan ns. väliinputoajaryhmistä kuten autismin ja neurokirjon lapsista ja lievästi kehitysvammaisista ihmisistä. Esitysluonnos on vaikeaselkoinen, mikä vaikeuttaa sen soveltamista yhdenmukaisesti. Esityksessä ei ole Perhehoitoliiton mukaan huomioitu riittävästi YK:n vammaisten ihmisten sopimuksen periaatteita. Esityksen toteutuessaan tällaisenaan on vaarana, että se heikentää vammaisten ihmisten palveluiden saantia ja heikentää eri elämäntilanteissa olevien perhehoidettavien vammaisten ihmisten oikeuksia ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa. Perhehoidossa olevien vammaisten ihmisten palveluiden tarve on usein pitkäaikaista ja jopa elinikäistä. Perhehoidon piirissä olevien ihmisten heikko palveluiden saatavuus ja toteutuminen heijastuu perhehoidon arkeen. Kun perhehoidettavien palvelutarve turvataan myös erityislainsäädännöllä, tukee se perhehoitajaa julkisessa hallintotehtävässään.

Lehtiharju Merja
Perhehoitoliitto

Haveri Minni
Perhehoitoliitto - VN/24520/2023